

ÇALIŞANLARIN İŞVERENLERİ ARACILIĞIYLA OTOMATİK OLARAK EMEKLİLİK PLANINA DAHİL EDİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; çalışanların işverenleri aracılığıyla otomatik olarak emeklilik planına dahil edilmesi uygulaması kapsamında, emeklilik planına dahil edilecek işyerleri ile çalışanları, çalışanların ücretinden kesilecek çalışan katkı payı oranını ve bu kapsamdaki uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; Türk vatandaşı veya 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamında olup 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışanlardan; işverenin kapsama alınma tarihi itibarıyla çalışmakta olan kırkbeş yaşını doldurmamış kişileri, ilgili işverene bağlı olarak işverenin kapsama alınmasından sonra işe başlayan ve işe başladığı tarihte kırkbeş yaşını doldurmamış kişileri ve bu çalışanları istihdam eden işverenleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 2 nci ve geçici 2 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;
a) Kamu idaresi: Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı hariç olmak üzere, 5510 sayılı Kanunda tanımlanan kamu idarelerini,
b) İşveren: İlgisine göre kamu idaresini ve/veya özel sektör işverenini, ifade eder.

Kamu idarelerinde çalışanların kapsama alınması

MADDE 5- (1) Kamu idareleri, merkez ve/veya taşra birimleri adına bir veya birden fazla emeklilik şirketiyle emeklilik sözleşmesi imzalanmasına ilişkin olarak yetkili yöneticilerini belirler.

(2) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde 1/4/2017 tarihi itibarıyla mevcut çalışanlar 1/4/2017 tarihinden itibaren ilgili emeklilik planına dahil edilir.

(3) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre, diğer kamu idarelerinde 1/1/2018 tarihi itibarıyla mevcut çalışanlar 1/1/2018 tarihinden itibaren ilgili emeklilik planına dahil edilir.

(4) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen tarihlerde veya bu tarihlerden daha sonra ilgili kamu idarelerinde işe başlayanlar, işe başladığı tarih itibarıyla kendiliğinden ilgili emeklilik planına dahil edilir.

Özel sektörde çalışanların kapsama alınması

MADDE 6- (1) Bu Yönetmelik kapsamında olup 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre özel sektörde istihdam edilen çalışanlar, bu madde esaslarına göre, işverenin bir veya birden fazla emeklilik şirketi ile imzalamış olduğu sözleşme kapsamında ilgili emeklilik planına dahil edilir.

(2) Bu çerçevede;

a) Çalışan sayısı bin ve üzerinde olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar 1/1/2017 tarihinden itibaren,

b) Çalışan sayısı ikiyüzelli ve üzerinde ancak binden az olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar 1/4/2017 tarihinden itibaren,

c) Çalışan sayısı yüz ve üzerinde ancak ikiyüzelliden az olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar 1/7/2017 tarihinden itibaren,

ç) Çalışan sayısı elli ve üzerinde ancak yüzden az olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar 1/1/2018 tarihinden itibaren,

d) Çalışan sayısı on ve üzerinde ancak elliden az olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar 1/7/2018 tarihinden itibaren,

e) Çalışan sayısı beş ve üzerinde ancak ondan az olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar 1/1/2019 tarihinden itibaren,

bu Yönetmelik kapsamında otomatik olarak emeklilik planına dahil edilir.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen tarihlerde veya bu tarihlerden daha sonra kapsama dahil işverenlere bağlı çalışmaya başlayanlar, hizmet akdinin yürürlüğe girmesiyle kendiliğinden emeklilik planına dahil edilir.

(4) Bu madde kapsamında çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı gözönünde bulundurulur.

(5) Bu madde kapsamında çalışan sayılarının tespitinde, ikinci fıkrada belirtilen kapsama alınma tarihleri itibarıyla geçerli Sosyal Güvenlik Kurumu verileri dikkate alınır. Kapsama alınma tarihini izleyen dönemler bakımından ise bu tarihi izleyen takvim yılı başları esas alınır. Bir defa kapsama alınan işverenin çalışan sayısında, kapsama alınma tarihini müteakip gerçekleşen azalmalar dikkate alınmaz.

Çalışan katkı payının hesaplanması

MADDE 7- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki çalışanların ücretinden işveren tarafından kesilecek çalışan katkı payı tutarı, ilgisine göre prime esas kazancın veya emeklilik keseneğine esas aylığın yüzde üçü oranında hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan çalışan katkı payı tutarının virgülden sonraki kısmı dikkate alınmaz.

(2) 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi iştirakçi iken, bu tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar için çalışan katkı payı tutarı, emeklilik keseneğine esas aylık üzerinden hesaplanır.

(3) Bu maddeye göre hesaplanan çalışan katkı payı tutarı, ilgili işveren tarafından çalışanın ücretinden kesilerek ilgili emeklilik şirketine aktarılır.

Çalışan katkı payı kesintisine tabi olmayacak ücret ödemeleri

MADDE 8- (1) Çalışanın, kapsama alınma tarihinden önceki bir döneme ilişkin çalışması karşılığında, kapsama alınma tarihi ve sonrasında ödenen ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılamaz. Ücreti peşin ödenen çalışanlara, kapsama alınma tarihinden önceki dönemde ödenen ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılmaz.

Yürürlük

MADDE 9- (1) Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GEREKÇE

Bilindiği üzere, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre çalışanların işverenleri aracılığıyla bireysel emeklilik sistemine otomatik katılımını öngören ve 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda değişiklik yapan 10/8/2016 tarihli ve 6740 sayılı Kanun 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girecektir.

4632 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi “Bakanlar Kurulu, bu madde uyarınca emeklilik planına dâhil edilecek işyerleri ile çalışanları ve bu kapsamdaki uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir.” ve “Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesi çerçevesinde belirlenen prime esas kazancının yüzde üçüne karşılık gelen tutardır. Bu oranı iki katına kadar artırmaya, yüzde bire kadar azaltmaya veya katkı payına maktu limit getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.” hükümlerini amirdir.

Yönetmelik ile; Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı hariç olmak üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre 1/4/2017 tarihi itibarıyla mevcut çalışanların 1/4/2017 tarihinden itibaren, diğer kamu idarelerinde 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre 1/1/2018 tarihi itibarıyla mevcut çalışanların 1/1/2018 tarihinden itibaren, bu tarihlerde veya bu tarihlerden daha sonra ilgili kamu idarelerinde işe başlayanların ise işe başladığı tarih itibarıyla ilgili emeklilik planına dahil edilmesi hususu düzenlenmektedir. Özel sektörde çalışanlar bakımından ise çalışanın bağlı bulunduğu işverenin bütün işyerlerindeki toplam çalışan sayısına göre, bireysel emeklilik sistemine otomatik katılım uygulamasının başlayacağı tarih kademeli olarak belirlenmiş ve bu çerçevede uygulamanın, çalışan sayısı bin ve üzerinde olan bir işverene bağlı olarak çalışanlar ile 1/1/2017 tarihinden itibaren başlaması öngörülmüştür.

Yönetmelik ile; çalışanların ücretinden işveren tarafından kesilecek çalışan katkı payı tutarı, kapsamdaki bütün çalışanlar için prime esas kazancın veya emeklilik keseneğine esas aylığın yüzde üçü oranında belirlenmiştir. Bununla birlikte, kamu idaresinde veya özel sektörde çalışan ve kapsama alınma tarihinden önce ücreti kendisine peşin ödenmiş olan çalışanların bu ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılmayacağı hususu açıklığa kavuşturulmuştur.